

PS-I.431.1.3.2025

**PROTOKÓŁ
KONTROLI KOMPLEKSOWEJ
przeprowadzonej w Schronisku dla osób bezdomnych Markot w Lutynce
Lutynka 19, 68-131 Wymiarki**

Działając na podstawie art. 22 pkt. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024 r., poz.1283 ze zm.) oraz przepisów rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 2285 ze zm.).

Zespół kontrolny w składzie:

- **Krzysztof Frisoli** – Starszy Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 56-1/2025 z 04 marca 2025 r.; numer legitymacji służbowej 3/2022 - *przewodniczący zespołu kontrolnego*;
- **Teresa Ozimek** – Starszy Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 56-2/2025 z 04 marca 2025 r.; numer legitymacji służbowej 9/2022 - *członek zespołu kontrolnego*;
- **Małgorzata Rodak** – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 56-3/2025 z 04 marca 2025 r.; numer legitymacji służbowej 6/2022 - *członek zespołu kontrolnego*;

przeprowadził w okresie od 06 marca 2025 r. do 06 maja 2025 r. kontrolę kompleksową w Schronisku dla osób bezdomnych Markot w Lutynce, Lutynka 19, 68-131 Wymiarki.

Czynności kontrolnych w placówce, dokonano 06 marca 2025 r. w obecności Kierownika schroniska. Przed przystąpieniem do kontroli, Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności, uzasadniających wyłączenie, od udziału w niniejszej kontroli.

Inspektor wojewódzki Małgorzata Rodak była nieobecna w trakcie czynności prowadzonych w placówce.

Zakres kontroli obejmował obszar organizacji i funkcjonowania schroniska dla osób bezdomnych oraz świadczonych w nich usług zgodnie z obowiązującymi przepisami.

[akta kontroli str.1-15]

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2024 r. do 06 marca 2025 r.

Ocenie poddano następujące zagadnienia:

1. Standard obiektu i świadczonych usług.
2. Kwalifikacje kadry.
3. Mieszkańcy schroniska.

Do oceny powyższych zagadnień zespół inspektorów przyjął:

- ustalenia dokonane w ramach oględzin pomieszczeń obiektu;
- dokumenty udostępnione kontrolującym, w toku czynności dokonanych w siedzibie jednostki.

Na tej podstawie dokonano następujących ustaleń:

Ad. 1. Standard obiektu i świadczonych usług.

Schronisko dla osób bezdomnych, w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych związanych z udzielaniem schronienia, **powinno spełniać minimalne standardy podstawowych usług i minimalne standardy obiektów**. Minimalne standardy jakie musi spełnić schronisko dla osób bezdomnych regulują zapisy rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni. Rozporządzenie szczegółowo wskazuje na standard usług świadczonych w schronisku (okres, formę i zakres usług, kadrę) oraz standard obiektu m.in. maksymalną liczbę miejsc w schronisku oraz liczbę osób w pomieszczeniach mieszkalnych. Ustala wyposażenie i rodzaje pomieszczeń, jakie powinny znajdować się w schronisku. Określa również minimalną powierzchnię przypadającą na osobę w pomieszczeniu mieszkalnym.

Działalność Schroniska została uregulowana Statutem i Regulaminem. Zapisy Regulaminu są zgodne z prawem.

Zgodnie z art. 48 a ust. 2 ustawy o pomocy społecznej schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

Schronisko funkcjonuje na podstawie przyjętego Statutu Stowarzyszenia MONAR w Warszawie, które swoją działalność rozpoczęło w 1978 r. (w 1981 r. zarejestrowane w KRS). Stowarzyszenie prowadzi odpłatną i nieodpłatną działalność pożytku publicznego. Misją stowarzyszenia jest niesienie pomocy potrzebującym w duchu miłości bliźniego, tolerancji, dbałości o ludzką godność oraz poszanowanie praw człowieka. Placówka posiada Regulamin organizacyjny - zatwierdzony 03 października 2018 r. Uchwałą Zarządu Głównego Stowarzyszenia MONAR w Warszawie (nr 142/2018).

Zespół kontrolny dokonał analizy zapisów udostępnionego Regulaminu schroniska. W dokumencie wskazano przeznaczenie placówki, określono podstawowe zasady funkcjonowania, zasady przyjęcia, usługi świadczone w placówce, prawa i obowiązki osób bezdomnych korzystających z usług tej placówki oraz przepisy porządkowe. Przyjęcie osoby bezdomnej do placówki poprzedzone jest rozmową wstępną kierownika (lub osobę upoważnioną) w celu ustalenia faktycznej sytuacji życiowej. Każda osoba zostaje zapoznana z regulaminem placówki, oraz podpisuje oświadczenie o zobowiązaniu do jego przestrzegania.

Schronisko świadczy usługi przez cały rok, całodobowo - 7 dni w tygodniu. Placówka zapewnia - dla mężczyzn - 30 miejsc całodobowych.

Zgodnie z zapisami cyt. rozporządzenia Schronisko czynne jest cały rok, przez 7 dni w tygodniu.

Zespół kontrolny przeanalizował Zapisy regulaminu. Ustalił, że w ramach 30 miejsc noclegowych dla mężczyzn udzielana jest pomoc w formie schronienia, trzy posiłki dziennie, możliwość korzystania z urządzeń sanitarnych oraz środków higienicznych, odzież i obuwie, bezpieczeństwo na terenie placówki oraz pomoc w podtrzymywaniu życia w trzeźwości. Ponadto w ramach swoich działań zapewnia usługi aktywizujące poprzez pracę socjalną.

Schronisko udziela - wszystkim mieszkańcom - informacje o dostępnych formach pomocy.

Zgodnie z zapisami cyt. rozporządzenia Schronisko zapewnia mieszkańcom informację o dostępnych formach pomocy, a w razie potrzeby pomoc w jej zorganizowaniu.

Z ustnych wyjaśnień Kierownika schroniska wynika, że osoby bezdomne mogą liczyć na poradnictwo w zakresie rozwiązywania swoich trudnych spraw życiowych. Ponadto każdy mieszkaniowiec otrzymuje informację nt.: form wsparcia ze strony ośrodka pomocy społecznej, aktywizacji zawodowej, dostępu do lekarza, walki z uzależnieniami, w przypadku choroby/niepełnosprawności możliwości ubiegania się o ustalenie stopnia niepełnosprawności, ubiegania się o lokal mieszkalny z zasobów gminy, z której pochodzi.

W schronisku - na Tablicy Informacyjnej - dostępna jest informacja nt. terminów przyjęć lekarza pierwszego kontaktu w przychodni lekarskiej w Wymiarkach, rozkład odjazdów z Lutynki autobusów komunikacji PKS.

Mieszkańcy Schroniska mają możliwość uczestniczenia w spotkaniach/szkoleniach prowadzonych przez kadrę Schroniska oraz podmiot zewnętrzny.

Placówka jest zobowiązana zapewnić osobom bezdomnym przebywającym w placówce usługi aktywizacyjne ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności.

Z ustnych wyjaśnień kierownika Schroniska wynika, że mieszkańcy na miejscu w placówce mają możliwość uczestniczenia w szkoleniach prowadzonych przez kadrę tj. Kierownika i pracownika socjalnego. Tematyka szkoleń m.in. poruszanie się w urzędach i instytucjach – załatwianie spraw, gospodarowanie własnym budżetem czy przemoc domowa. Szkolenia odbywają się – najczęściej – w cyklach 9-cio miesięcznych (notatki ze spotkań do wglądu kontrolujących).

Ponadto mieszkańcy uczestniczą z konsultacjach prowadzonych przez terapeutę uzależnień z NZOZ Ośrodka Terapeutycznego „Profil” w Żarach – Punkt Konsultacyjny w Lutynce. Tematem konsultacji jest problem uzależnień alkoholowych – w lutym 2025 r. do punktu konsultacyjnego zgłosiło po 8 mieszkańców na 4 konsultacje w miesiącu.

Osoby bezdomne przebywające w placówce mają zapewnioną opiekę opiekuna oraz pracownika socjalnego. Zapewniony standard świadczonych usług w tym zakresie.

Zgodnie z obowiązującymi standardami świadczonych usług placówka zapewnia opiekę przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 50 osób przebywających w schronisku. Ponadto w schronisku zatrudnia się co najmniej 1 pracownika socjalnego na nie więcej niż 50 osób przebywających w schronisku. W porze nocnej zapewniona opieka przez co najmniej 1 opiekuna.

Kontrolujący ustalili, że placówka zapewnia opiekę 1 opiekuna oraz 1 pracownika socjalnego (pełniącego również funkcję opiekuna) - zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy w ramach usług wolontarystycznych. Ponadto w porze nocnej, opieka jest zapewniona przez 1 ww. opiekuna.

W placówce - w dniu kontroli - przebywały łącznie 22 osoby zmagające się z kryzysem bezdomności. Tym samym, zapewniony jest standard świadczonych usług w tym zakresie.

Schronisko spełnia standardy w zakresie liczby pomieszczeń, wyposażenia oraz powierzchni przypadającej na osobę w pomieszczeniu mieszkalnym.

Zgodnie z obowiązującymi standardami - schronisko zapewnia nie więcej miejsc niż 80 miejsc i nie więcej niż 10 osób w jednym pomieszczeniu. Na osobę w pomieszczeniu mieszkalnym przypada nie mniej 4 m²/osobę; a w pomieszczeniach z łózkami piętrowymi nie mniej niż 3 m²/osobę. Pomieszczenia mieszkalne powinny być wyposażone w: 1 okno, łóżko, swobodny dostęp do łóżek wyposażonych w materac i komplet pościeli (poduszka, koc, prześcieradło i pokrycie na koc), oraz dostęp do szafy. Miejsce do spania powinno być zabezpieczone w ogrzewanym pomieszczeniu w temperaturze nie niższej niż 20 stopni.

Kontrolujący ustalili, że Schronisko udziela wsparcia osobom bezdomnym w jednym - piętrowym - budynku w miejscowości Lutynka nr 19, gmina Wymiarki. Zapewnia łącznie 30 miejsc noclegowych.

W budynku znajduje się 12 pokoi mieszkalnych, w tym: 8 pokoi na parterze, 4 pokoje na 1 piętrze. Pokoje 1,2, 3 i 4 osobowe. 4 pokoje (nr 4, 7, 8, 9) z łózkami piętrowymi. Drzwi wejściowe do każdego pokoju mieszkalnego prawidłowo opisane, tj. numer pokoju, oraz informacja o zakazie palenia wyrobów tytoniowych oraz papierosów elektronicznych.

W dniu kontroli, pokoje noclegowe wyposażone były w łóżka, szafy, szafki wiszące, regały, stoliki, krzesła. W niektórych pokojach znajdował się również telewizor. Wszystkie miejsca do spania wyposażone były w materac, komplet pościeli tj. poduszkę, koc, prześcieradło i pokrycie na koc. Zapewniony swobodny dostęp do łóżek.

Łączna powierzchnia noclegowa wynosi: 152,50 m².

- pokój nr 1 - 2 osobowy - 8,00 m²/ 4,00m² na osobę;
- pokój nr 2 - 2 osobowy - 8,00 m²/ 4,00m² na osobę;
- pokój nr 3 - 2 osobowy - 12,00 m²/ 6,00m² na osobę;
- pokój nr 4 - 4 osobowy - 16,00 m²/ 4,00m² na osobę (łóżko piętrowe);
- pokój nr 5 - 1 osobowy - 4,50 m²/ 4,50m² na osobę;
- pokój nr 6 - 3 osobowy - 16,00 m²/ 5,33m² na osobę;
- pokój nr 7 - 3 osobowy - 16,00 m²/ 5,33m² na osobę;
- pokój nr 8 - 3 osobowy - 16,00 m²/ 5,33m² na osobę (łóżko piętrowe);
- pokój nr 9 - 4 osobowy - 16,00 m²/ 4,00m² na osobę (łóżko piętrowe);
- pokój nr 10 - 3 osobowy - 12,00 m²/ 4,00m² na osobę (łóżko piętrowe);
- pokój nr 11 - 2 osobowy - 8,00 m²/ 4,00m² na osobę;
- pokój nr 12 - 1 osobowy - 20,00 m²/ 20,00m² na osobę.

W ocenie kontrolujących, pokoje noclegowe spełniały standard pod względem powierzchni, wyposażenia oraz liczby osób mogących w nich przebywać. Placówka zapewnia możliwość tymczasowego schronienia w postaci miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 20°C. Stwierdzono, że we wszystkich pomieszczeniach mieszkalnych znajdowały się okna i kaloryfery.

Schronisko zapewnia osobom bezdomnym spożycie posiłku oraz pełne wyżywienie. W placówce znajduje się stołówka, która pełni również funkcję świetlicy oraz sali spotkań grupowych.

Zgodnie z obowiązującymi standardami – w placówce znajduje się kuchnia do sporządzania indywidualnych posiłków, wydzielone pomieszczenie do samodzielnego przygotowania posiłków wyposażone w co najmniej 1 kuchenkę i lodówkę oraz szafki kuchenne. Ponadto w placówce znajduje się jadalnia/świetlica, która służy do spożywania posiłków, które poza porami posiłków może pełnić funkcję świetlicy lub sali spotkań grupowych.

Osoby bezdomne przebywające w placówce mają możliwość skorzystania z pełnego wyżywienia. W kuchni znajduje się również odrębne pomieszczenie do samodzielnego przygotowywania posiłków, wyposażone w kuchenkę, mikrofalówkę, lodówkę, meble kuchenne oraz niezbędny sprzęt agd. W placówce funkcjonuje Stołówka na 24 miejsca. Osoby bezdomne, codziennie mogą skorzystać z trzech posiłków tj.:

- śniadanie- od godz. 7.15;
- obiad - od godz. 14.00;
- kolacja - od godz. 19.00.

Poza godzinami spożywania posiłków, stołówka pełni również funkcję świetlicy, sali telewizyjnej oraz sali spotkań grupowych. W placówce znajdują się odrębne pomieszczenia służące za magazyn żywności, wyposażone w regały, lodówki oraz zamrażarki.

Schronisko udostępnia swoim mieszkańcom pralnię oraz suszarnię, wyposażoną w niezbędny sprzęt.

Zgodnie z obowiązującymi standardami – schronisko zapewnia pomieszczenie na pralnię i suszarnię, wyposażone w 1 pralkę na 30 osób i suszarnię/lub 1 suszarkę elektrycznej na 30 osób.

Kontrolujący ustalili, że w schronisku osoby bezdomne mają możliwość wyprania własnej odzieży. Pomieszczenie wyposażone jest w 3 pralki automatyczne oraz 1 suszarkę elektryczną.

Schronisko wymaga dostosowania standardu pod względem liczby umywalek i pisuarów.

Zgodnie z obowiązującymi standardami - pomieszczenia sanitariatów powinny zapewniać stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz gwarantować możliwość przeprowadzenia zabiegów higienicznych:

- urządzenie natryskowe - 1 dla 15 osób;
- miska ustępowa - 1 dla 20 mężczyzn;
- pisuar - 1 dla 20 mężczyzn;
- umywalka - 1 dla 5 osób.

Kontrolujący ustalili, że w Schronisku znajduje się 5 łazienek ze stałym dostępem do ciepłej i zimnej wody (zdatne do użytku), w tym 1 łazienka w pokoju kierownika.

- łazienka nr 1 na parterze - ogólnodostępna – wyposażona: 1 umywalka, 1 miska ustępowa, 1 kabina prysznicowa z udogodnieniami dla osób z niepełnosprawnościami;
- łazienka nr 2 na parterze - ogólnodostępna – wyposażona: 2 umywalki, 2 miski ustępowe, 1 kabina prysznicowa;

- łazienka nr 3 na parterze w kuchni - ogólnodostępna – wyposażona: 1 umywalka, 1 miska ustępowa;
- łazienka nr 4 na I piętrze - ogólnodostępna – wyposażona: 1 umywalka, 1 miska ustępowa;
- łazienka nr 5 na parterze w pokoju biurowym – wyposażona: 1 umywalka, 1 miska ustępowa (dostępna tylko dla kadry).

W ogólnodostępnych pomieszczeniach sanitarnych jest ogółem: 5 umywalek, 5 misek ustępowych, 2 kabiny prysznicowe.

Do spełnienia wymaganych standardów – w stosunku do liczby oferowanych 30 miejsc brakuje: 1 umywalki oraz 2 pisuarów.

Osoby bezdomne przebywające w placówce mają zapewniony dostęp do prysznica oraz wymiany odzieży.

Zgodnie z obowiązującymi standardami usług bytowych placówka powinna umożliwiać skorzystania z prysznica oraz wymiany odzieży. Zapewniona powinna być również dezynfekcja i dezynsekcja odzieży w przypadku braku możliwości jej wymiany.

Kontrolujący ustalili, że Mieszkańcy mają możliwość skorzystania z prysznica, wymiany odzieży oraz prania i suszenia odzieży.

W schronisku znajduje się pomieszczenie biurowe, magazyn na środki chemiczne i czystości, magazyn na odzież, bieliznę i pościel. Jest również pokój do indywidualnych spotkań z osobami bezdomnymi z wydzieloną częścią stanowiska komputerowego.

Zgodnie z obowiązującymi standardami obiektu, placówka powinna posiadać pomieszczenie biurowe, pokój spotkań indywidualnych, pracownię komputerową, magazyn odzieży, bielizny, pościeli oraz środków chemicznych.

Kontrolujący ustalili, że w placówce, poza pokojami noclegowymi, znajduje się:

- pokój biurowy dla kierownika placówki i pracownika socjalnego;
- magazyn na odzież i bieliznę;
- magazyn na pościel;
- magazyn na środki chemiczne i czystości;
- pokój do spotkań indywidualnych, z wydzieloną częścią stanowiska komputerowego z dostępem do Internetu. Pomieszczenie służy również sala terapeutyczną, salę gościnną oraz izolatkę.

[akta kontroli str. 26; 27-50; 51-52; 53-56]

Placówka wymaga dostosowania standardu pod względem liczby umywalek i pisuarów. Termin dostosowania placówki do standardów minął 31.12.2023 r.

Ad. 2 Kwalifikacje kadry.

W myśl art. 48 a ust. 2 pkt 2 g u. o p. s. do wykonywania czynności w zakresie usług świadczonych w schronisku dla osób bezdomnych zatrudnia się:

1) pracowników socjalnych;

2) opiekunów posiadających:

a) wykształcenie zasadnicze branżowe lub zasadnicze zawodowe, co najmniej roczne doświadczenie w pracy z osobami bezdomnymi oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy lub

b) wykształcenie co najmniej średnie lub średnie branżowe oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni co najmniej 1 opiekun powinien zapewniać opiekę nie więcej niż 50 osobom przebywającym w placówce. Ponadto w jednostce zatrudnia się nie mniej niż 1 pracownika socjalnego na nie więcej niż 50 osób przebywających w schronisku. W porze nocnej powinna być zapewniona opieka przez co najmniej 1 opiekuna.

Schronisko dla osób bezdomnych - zgodnie z definicją art. 5 ust. 6 i art. 51 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej – jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej. Kwalifikacje osób kierujących jednostką organizacyjną pomocy społecznej zostały uregulowane zapisami art. 122 cytowanej ustawy, natomiast – pracownika socjalnego art. 116 tej ustawy;

Zatrudnienie w schronisku jest zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Ustawa o pomocy społecznej wskazuje, że do wykonywania czynności w zakresie usług świadczonych w schronisku dla osób bezdomnych zatrudnia się: pracowników socjalnych, opiekunów posiadających co najmniej wykształcenie średnie lub branżowe oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

Kontrolujący – na podstawie okazanych dokumentów – ustalili, że w Schronisku na dzień przeprowadzenia czynności kontrolnych, zatrudnionych było 5 osób, tj.:

- 1 osoba na stanowisku Kierownika placówki,
- 1 osoba na stanowisku pracownika socjalnego i opiekuna,
- 1 osoba na stanowisku opiekuna,
- 1 osoba na stanowisku terapeuty,
- 1 osoba na stanowisku w księgowości.

Zespół kontrolny ustalił, że 2 pracowników tj.: opiekun, oraz pracownik socjalny pełniący również funkcję opiekuna - zatrudnieni są na podstawie umowy o wolontariat.

Kierownik placówki, jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy (1 etat) - począwszy od 01.01.2017 r.

W ramach prowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że w placówce prowadzona jest ewidencja czasu pracy zatrudnionych pracowników - lista obecności oraz lista dyżurów.

Kierujący Placówką posiada kwalifikacje zgodne z ustawą o pomocy społecznej.

Zespół kontrolny – w oparciu o przedłożone dokumenty dokonał oceny kwalifikacji osoby zatrudnionej na stanowisku kierującej placówką.

Osoba zatrudniona na stanowisku Kierownika schroniska posiada wykształcenie wyższe oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej (dyplom nr 232/OPS/2020).

Szkoła uzyskała akredytację MRPiPS 6 sierpnia 2013 r. do prowadzenia szkoleń specjalizacyjnych z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy schroniska świadczący usługi posiadają określone rozporządzeniem kwalifikacje. W przypadku 1 opiekuna brak możliwości weryfikacji kwalifikacji.

Zespół kontrolny – w oparciu o przedłożone dokumenty dokonał oceny kwalifikacji osób zatrudnionych na stanowisku pracy pracownika socjalnego i opiekuna.

Osoba zatrudniona na stanowisku pracownika socjalnego/opiekuna ukończyła Medyczne Studium Zawodowe - posiada kwalifikacje pracownika socjalnego. Decyzją nr 1/2009 z 15 maja 2009 r. uzyskała I stopień specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego, a 31.03.2019 r., II stopień specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny w zakresie specjalności praca socjalna z osobami starszymi.

Osoba zatrudniona na stanowisku opiekuna ukończyła szkołę zawodową w Wałbrzychu w latach 1991-1993. Nie jest w stanie przedłożyć stosownych dokumentów, gdyż uległy one zniszczeniu w wyniku pożaru domu. Jak podaje pracownik, nie jest możliwe ich odtworzenie ponieważ szkoła w Wałbrzychu została zlikwidowana, a starostwo powiatowe nie potrafi wskazać archiwum do którego zostały przekazane dokumenty ww. szkoły. W tej sprawie - pod rygorem odpowiedzialności karnej - złożone zostało stosowne oświadczenie.

Kierownik schroniska, oraz osoby zatrudnione na stanowiskach pracy pracownika socjalnego i opiekuna ukończyli szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy. W przypadku 1 opiekuna brak możliwości weryfikacji ukończenia kursu.

Zespół kontrolny – w oparciu o przedłożone dokumenty dokonał oceny ukończenia szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy - osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna.

Osoby świadczący pracę w charakterze opiekuna przedłożyły oświadczenia o posiadaniu zaświadczenia o ukończeniu szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

Zaświadczenie 1 opiekuna znajduje się w aktach osobowych Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowej. W przypadku 2 opiekuna zaświadczenie uległo zniszczeniu. Oba oświadczenia zostały złożone pod odpowiedzialnością karną za złożenie fałszywego oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Ponadto, zespołowi kontrolnemu zostało przedłożone zaświadczenie o ukończeniu szkolenia z udzielania pierwszej pomocy przez kierownika placówki (zaświadczenie z dnia 01.02.2019 nr 1/02/2019/PPOMOC).

[akta kontroli str.64-81]

Uregulowania wymaga dokumentacja weryfikująca kwalifikacje na stanowisku opiekuna zgodnie z wymogami ustawy o pomocy społecznej.

Ad. 3 Mieszkańcy schroniska.

Udzielanie schronienia – w myśl art. 48a cyt. ustawy – następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Stosownie do art. 48 a ust. 2 schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. Zgodnie z art. 48 a ust. 2a przyznanie osobie bezdomnej tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych przez gminę miejsca jej pobytu,

na podstawie art. 101 ustalenie właściwości miejscowej gminy ust. 3, nie wymaga podpisania przez osobę bezdomną kontraktu socjalnego. W schronisku dla osób bezdomnych mogą przebywać osoby zdolne do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się przebywanie osób pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych (art. 48b ust. 7).

Schronisko nie zapewnia miejsc opiekuńczych mimo to, przebywają w nim osoby posiadające orzeczenia o umiarkowanym i znacznym stopniu niepełności. Osoby te są samodzielne, prawidłowo funkcjonują w środowisku.

Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej, w placówkach dla osób bezdomnych mogą przebywać „osoby zdolne do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce”. Za osobę zdolną do samoobsługi można uznać taką, która bez pomocy innych osób jest w stanie zaspokoić swoje podstawowe potrzeby życiowe w zakresie odżywiania, pielęgnacji ciała i przemieszczania się. Tym samym ani wiek, ani niepełnosprawność nie są powodem, dla którego osoba wymagająca wsparcia nie mogłaby być skierowana np. do schroniska dla osób bezdomnych.

W ramach prowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że w Schronisku przebywają osoby posiadające orzeczenia o umiarkowanym i znacznym stopniu niepełności wydane przez powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełności. Orzeczenia dotyczyły schorzeń narządu ruchu, niedosłuchu. Odnotowano w nich m.in. wskazania:

- pkt. 5: o konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby;
- pkt. 6: do korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki;
- pkt. 7: o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

Zespół kontrolny przeanalizował dokumentację wszystkich 6 mieszkańców placówki posiadających orzeczenie o niepełności, w zakresie oceny ich samodzielności funkcjonowania w środowisku (tj. 27% przebywających w placówce).

Z analizy dokumentów wynika, że 5 osób posiadało orzeczenie o niepełności w stopniu umiarkowanym, 1 osoba w stopniu znacznym. Jedna z tych osób porusza się przy pomocy kuli łokciowej – która nie stanowi znaczącej trudności w ograniczeniu jego samodzielności; jedna wymaga leczenia w poradni oraz przyjmowania leków – w tym przypadku leki podaje wyznaczony mieszkaniowiec placówki. Kolejne 4 osoby zmagają się z problemami zdrowotnymi, znajdują się pod stałą kontrolą lekarską – nie wymagają opieki. W ocenie kierownika schroniska wszystkie ww. osoby funkcjonują w środowisku samodzielnie (stosowne adnotacje w aktach klientów).

W dniu kontroli – w trakcie oględzin budynku, obserwacji mieszkańców zarówno w pomieszczeniach jak i rozmów z nimi – zespół kontrolny nie zauważył niepokojących sytuacji w funkcjonowaniu oraz braku samodzielności wśród mieszkańców w placówce.

Liczba oraz dane osobowe mieszkańców są zgodne – na dzień kontroli - z osobami przebywającymi w placówce

Placówka jest zobowiązana prowadzić monitoring wyjść i wejść mieszkańców do placówki oraz posiadać aktualny stan mieszkańców przebywających w placówce.

Analizie poddano przedłożone w dniu kontroli zestawienie/listę mieszkańców schroniska. Zestawienie (wykaz mieszkańców, Książka raport – ważne wydarzenia/przepustki/wizyty zewnętrzne) mieszkańców schroniska wskazywało, że w Placówce przebywało 22 mieszkańców. Do wglądu zespołu kontrolnego udostępniono akta wszystkich mieszkańców. Nie stwierdzono rozbieżności w przekazanych danych.

W Schronisku przebywają osoby ze skierowaniem Gminy oraz bez skierowania, które opłacają swój pobyt „prywatnie”. Osoby bezdomne skierowane do schroniska decyzją administracyjną przez gminy, nie wносиły żadnych opłat bezpośrednio na rzecz schroniska. Fundacja zawarła porozumienia z gminami, dot. pobytu ich mieszkańców w placówce.

Warunkiem kierowania osób bezdomnych do schronisk, jest wydanie decyzji przyznającej świadczenie w postaci schronienia oraz decyzji o odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych. Odpłatność za pobyt w schronisku powinna być wnoszona – przez osoby bezdomne - do gminy zgodnie z decyzją o odpłatności. Gmina/Ośrodek Pomocy Społecznej natomiast poprzez finansowanie bezpośrednie – własnej jednostki, lub poprzez dotację (w przypadku zlecenia zadania) lub zapłatę za usługę (w przypadku zakupu usługi) finansuje pobyt osoby w schronisku dla osób bezdomnych.

Analizie poddano przedłożone w dniu kontroli zestawienie mieszkańców Schroniska, zawarte porozumienia z gminami na zabezpieczenie miejsc w schronisku oraz decyzje kierujące do schroniska.

Na podstawie udostępnionego - w dniu kontroli - wykazu mieszkańców ustalono, że w schronisku zamieszkiwały 22 osoby, w tym jedna osoba zamieszkała w placówce z własnej inicjatywy (ponosiła pełną odpłatność ze środków własnych – emerytury). W zamian za pobyt w schronisku wykonywała drobne prace porządkowe i naprawcze na rzecz placówki).

W przypadku pozostałych 21 mieszkańców ich pobyt w placówce został uregulowany decyzją administracyjną wydaną przez właściwy ośrodek pomocy społecznej. Schronisko ma zawarte porozumienia/umowy z 18 gminami, z których Ośrodek Pomocy Społecznej skierował mieszkańca do Schroniska.

Świadczenia pieniężne na zabezpieczenie potrzeb mieszkańców, były przekazywane, na konto Schroniska za zgodą mieszkańca.

W toku kontroli ustalono, że trzech mieszkańców Schroniska złożyło pisemną dyspozycję/wniosek o przekazywanie przyznanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej świadczeń pieniężnych na konto Schroniska. Jako uzasadnienie wskazali brak własnego konta/rachunku w banku.

Środki z konta wypłacane są na druku „Kasa wypłaci” z określeniem wysokości i rodzaju środków – np. wypłata zasiłku celowego oraz nazwą OPS. Odbiór środków klient potwierdza własnoręcznym podpisem. Jak wyjaśnia Kierownik (ustnie) sposób przekazywania środków mieszkańcom jest również przedmiotem kontroli Ośrodka Pomocy Społecznej w Babimoście.

Działania te naruszają zapisy art.5, art. 7 pkt. 3 w związku z art. 25 ustawy o pomocy społecznej. Stroną postępowania zawsze powinna być osoba ubiegająca się o świadczenie z pomocy społecznej. 10 mieszkańców otrzymuje świadczenia przekazem pocztowym, natomiast 9 mieszkańców otrzymuje świadczenia na własne konto utworzone w banku, w którym osobiście odbierają świadczenia pieniężne.

[akta kontroli str. 16-17; 18-20; 23-24]

Przeprowadzone czynności kontrolne nie wykazały uchybień w badanym obszarze. Do uregulowania - w miarę możliwości - kwestia dot. przekazywania świadczeń pomocy społecznej osobie bezdomnej przebywającej w placówce.

Na tym kontrolę zakończono.

Wnioski

1. Schronisko funkcjonuje na podstawie Statutu stowarzyszenia oraz przyjętego regulaminu organizacyjnego.
2. Schronisko udziela całodobowej pomocy w formie schronienia - osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, zagrożonym wykluczeniem społecznym, osobom bezdomnym. Świadczy usługi – cały rok, przez 7 dni w tygodniu przez całą dobę.
3. Schronisko spełnia standard w zakresie liczby pomieszczeń, powierzchni i wyposażenia.
4. Schronisko wymaga dostosowania standardu pod względem liczby umywalek i pisuarów.
5. Schronisko spełnia standard pod względem świadczonych usług.
6. Pracownicy zatrudnieni w schronisku posiadają wymagane kwalifikacje określone w ustawie o pomocy społecznej.
7. Nie jest możliwe ustalenie kwalifikacji jednego opiekuna.

Wniosek zawarty w punkcie 4 stanowi **uchybiecie**.

Wniosek zawarty w punkcie 7 stanowi **sugestię** - do uregulowania dokumentacja weryfikująca kwalifikacje na stanowisku opiekuna zgodnie z wymogami ustawy o pomocy społecznej.

Za stwierdzone uchybiecie odpowiedzialny jest Kierownik Schroniska dla osób bezdomnych w Łutynce.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu do znajdującej się w Schronisku książki kontroli pod numerem 7.

Pouczenie

Zgodnie z § 16 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.

Ponadto Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie

do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. wobec zastrzeżeń.

Niniejszy protokół kontroli sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których: jeden przekazano Kierownikowi schroniska, drugi pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp.

Kontrolujący:

Starszy Inspektor Wojewódzki
w Oddziale Nadzoru i Kontroli
w Pomocy Społecznej
w Wydziale Polityki Społecznej

Krzysztof Frisoli

Starszy Inspektor Wojewódzki
w Oddziale Nadzoru i Kontroli
w Pomocy Społecznej
w Wydziale Polityki Społecznej

Teresa Ozimek

Inspektor Wojewódzki
w Oddziale Nadzoru i Kontroli
w Pomocy Społecznej
w Wydziale Polityki Społecznej

Małgorzata Rodak

Kierownik
Schroniska dla osób
bezdolnych Markot
w Lutynce
Adam Ratajczak

Gorzów Wlkp., 15.05.2025 r.

Lutynka 19.05.2025 r.